

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/80/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817209440
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817209440.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu: Združenie na ochranu práv investorov - občanov, so sídlom v Bratislave, Strakova 1, IČO: 45 741 867, zastúpeného Advokátska kancelária ELBA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Čachtická 13, IČO: 35 969 458, proti žalovanej P. Q., bytom H., F. Sv. B. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Danicou Surovčiakovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Neronetova 19, o zaplatenie 694,07 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 12Csp/94/2017-354 zo dňa 7. marca 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 265,31 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti sa žaloba z a m i e t a .

Žalovaná m á nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 23,56 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým v poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. Rozhodnutie právne odôvodnil § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, § 657, § 658 ods. 1, § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1 a 2, § 488, § 489, § 544 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 a § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť sumu 694,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.03.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že spoločnosť iService, a.s., je majiteľom internetového portálu www.zltymelon.sk, prostredníctvom ktorého sa prevádzkuje internetová aukcia pôžičiek. Investori (veritelia), uvedení v žalobe (str. 2), uzatvorili Rámcové zmluvy o spolupráci s iService, a.s. vrátane dodatkov. V čl. III Rámcových zmlúv o spolupráci investori udelili spoločnosti iService, a.s., plnú moc na ich zastupovanie pri uzatvorení zmluvy o pôžičke a poskytnutí zverených peňažných prostriedkov ako pôžičky žalovanej. Podľa výsledku internetovej aukcie pôžičiek, následne investori, ako veritelia, zastúpení iService, a.s., uzatvorili so žalovanou ako dlžníkom, Zmluvu o pôžičke dňa 01.07.2014 /ďalej len „ZP“/ v zmysle § 657 a nasl. OZ. Touto zmluvou sa investori zaviazali poskytnúť, menom a na účet ktorých koná spoločnosť iService, a.s., a ktorí na tento účel zverili spoločnosti iService, a.s., peňažné prostriedky, na požiadanie a v prospech dlžníka, pri splnení podmienok dojednaných v tejto zmluve a VZP, vrátane sadzobníka poplatkov, pôžičku v sume 3.000 eur. Zo zoznamu investorov financujúcich pôžičku žalovanej na rekonštrukciu bytu vyplýva, že investori sú identifikovaní číslom a menom používateľa a súčet ich investícií predstavuje sumu 3.000 eur. Podľa čl. II. bod 1.2 jednotlivých rámcových zmlúv o spolupráci, ktoré uzavrela spoločnosť iService, a.s. s jednotlivými investormi a podľa čl. II. bod 1.3 Rámcovej zmluvy o spolupráci uzatvorenej medzi žalovanou a spoločnosťou iSale, s.r.o., inkaso peňažných prostriedkov pôžičky od spoločnosti iService a.s. a ich následný prevod na účet

žalovanej, po odpočítaní dohodnutého poplatku za poskytnutie pôžičky, zabezpečila spoločnosť iSale, s.r.o. Dokladom o poskytnutí pôžičky je pripojený výpis z účtu spoločnosti iSale, v.o.s., preukazujúci čerpanie pôžičky na účet žalovanej. Z dôvodu, že žalovaná sa mala dostať s úhradou splátky pôžičky do omeškania, investori, v zastúpení spoločnosti iService, a.s. dňa 14.03.2017 v súlade s čl. III. bod 3 ZP a bodom 9.5 VZP vyhlásili ku dňu 14.03.2017 predčasnú splatnosť pôžičky a vyzvali žalovanú na vrátenie dlžnej sumy pôžičky v celkovej výške 758,07 eur. Vyhlásenie predčasnej splatnosti si žalovaná v odbernej lehote neprevzala. Po uzatvorení ZP dvaja pôvodní investori, Iveta Rizikyová a Vladimír Schwarz postúpili svoje pohľadávky voči žalovanej na iných investorov, Vilmu Rizikyovú a Mateja Černáka (Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 27.07.2016 a zo dňa 21.08.2016). Aktuálni investori v zastúpení spoločnosťou iService, a.s. na základe plnej moci uvedenej v dodatku č. 1 k Rámcovým zmluvám o spolupráci, uzatvorili so žalobcom dňa 16.05.2017 zmluvu o postúpení pohľadávky (č.l. 168), ktorou postúpili na žalobcu ako postupníka časť pohľadávky voči žalovanej zo ZP v celkovej výške 694,07 eur (č.l. 173). Prostredníctvom e-mailu zo dňa 16.05.2017 aktuálni investori, prostredníctvom spoločnosti iService, a.s., oznámili žalovanej postúpenie pohľadávky zo ZP na žalobcu. Žalovanej bola v skutočnosti poskytnutá suma 3.000 eur (jej splnomocnenému zástupcovi), z ktorej sumy až následne zaplatila poplatok za poskytnutie pôžičky vo výške 4,5% z výšky pôžičky (135 eur). ZP nie je spotrebiteľskou zmluvou, pretože peniaze požičali žalovanej viaceré fyzické osoby nepodnikatelia. Žalovaná sa sama rozhodla pre uzavretie ZP, túto aj s inými písomnosťami (okrem iného aj sadzobník) podpísala po akceptovaní ich obsahu. Poplatok (sankčný poplatok v prípade omeškania so splácaním pôžičky) za zaslanie e-mailovej a sms upomienky vo výške 3 eur, poplatok za telefonické upomienky vo výške 5 eur a poplatok za zaslanie písomnej výzvy poštou vo výške 25 eur, sú v sadzobníku špecifikované neurčito, nie je z nich vôbec zrejmé, v akých časových intervaloch, v prípade omeškania žalovanej, je možné ich použiť, resp. podľa toho, ako sú v sadzobníku formulované, aj pri minimálnom omeškaní žalovanej (napr. v sume 0,01 eur) by bola žalovaná povinná vyššie uvedené sankčné poplatky uhradiť a dokonca nie je vylúčené ani to, aby žalobca mohol žiadať tieto poplatky od žalovanej aj napr. viackrát za deň. Takto upravená výška týchto poplatkov v sadzobníku pri súčasnom nezohľadnení ich periodicity a výšky neuhradenej splátky, nemôže požívať právnu ochranu a teda je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a teda podľa § 39 OZ absolútne neplatná. Žalobca nemal nárok uplatňovať si od žalovanej sankčné poplatky za telefonické upomienky vo výške 65 eur (13 x 5 eur), sms a e-mailové upomienky vo výške 27 eur (9 x 3 eur) a ani sankčné poplatky za písomné upomienky v sume 75 eur (3 x 25 eur). Navyše, žalobca ani nijako nepreukázal, že by vyššie uvedené upomienky žalovanej doručil, resp. aspoň doručoval (žalovaná nespochybnila len doručenie jej jednej písomnej upomienky). Žalobca v konaní nepreukázal ani uzavretie zmluvného vzťahu so spoločnosťou EOS a teda ani to, že si v súvislosti so ZP uplatnila táto spoločnosť od neho úhradu nákladov vo výške 39,99 eur a na základe čoho (nie je zrejmé ani to, z čoho konkrétne táto suma pozostáva). Žalobca teda nemal voči žalovanej takisto nárok ani na zaplatenie tohto poplatku. V zmysle sadzobníka bol žalobca v prípade omeškania so splácaním úveru, oprávnený si uplatniť voči žalovanej tento sankčný poplatok vo výške 10,- eur len jedenkrát do mesiaca, no ani pri tomto sankčnom poplatku nebola nijako zohľadnená výška omeškanej splátky úveru, čo v konečnom dôsledku vedie k tomu, že sankčný poplatok vo výške 10 eur si mohol žalobca voči žalovanej uplatniť aj v prípade, ak by sa žalovaná dostala do omeškania v tom ktorom mesiaci len s minimálnou výškou splátky úveru (napr. 0,01 eur). Neobstojí preto tvrdenie žalobcu (jeho právneho zástupcu), že 10 eur sankčný poplatok mal pokryť zvýšený náklad na prácnosť, keď zamestnanci žalobcu museli riešiť veci navyše. Takto upravená výška tohto poplatku takisto nemôže požívať právnu ochranu a teda je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a teda podľa § 39 OZ absolútne neplatná. Z vyššie uvedených dôvodov nemal žalobca voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy 426,99 eur (65 eur + 27 eur + 75 eur + 39,99 eur + 220 eur), z ktorej sumy si už sumu 420,99 eur započítal na platbách žalovanej z poskytnutého úveru. Neobstojí takisto ani tvrdenie právnej zástupkyne žalovanej, že si žalobca nedôvodne, pri splácaní úveru žalovanou, jej splátky úveru najskôr započítal na poplatky, úroky a až následne na istinu, keďže v bode 8.2 ZP si strany dohodli podľa § 566 ods. 2 OZ iné poradie započítania platieb žalovanej na dlh. Žalobca titulom ZP poskytol sumu 3.000 eur a žalovaná podľa ZP mala aj spolu s úrokmi vrátiť žalobcovi spolu sumu 3.948,25 eur (111,34 x 35 + 51,35). S pripočítaním poplatku za poskytnutie pôžičky vo výške 135 eur, mala žalovaná žalobcovi vrátiť spolu sumu 4.083,25 eur. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná zaplatila žalobcovi z titulu poskytnutého jej úveru spolu sumu 4.224,93 eur, z ktorej sumy započítal žalobca na splátky istiny a úroku sumu 3.682,94 eur, na poplatok za poskytnutie pôžičky sumu 135 eur a na sankčné poplatky sumu 406,99 eur. Žalobkyňa mala povinnosť vrátiť žalobcovi z poskytnutého úveru istinu vo výške 3.000 eur, zmluvne dohodnuté úroky z úveru ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 934,70 eur a zaplatiť zmluvne dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 135 eur. Pretože si riadne svoje zmluvné povinnosti

neplnila, bola povinná takisto žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 13,55 eur. Zmluvnú pokutu si investori uplatnili v súlade s článkom III. bod 3 ZP a s bodom 9.5 VZP ako rozdiel medzi sumou zmluvného úroku vypočítaného za celé pôvodne dohodnuté obdobie trvania ZP (948,25 eur v zmysle splátkového kalendára) a sumou zmluvne dohodnutého úroku splatného ku dňu predčasnej splatnosti pôžičky (934,70 eur). Spolu tak bola žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4.083,25 eur (3.000 + 934,70 + 135 + 13,55). Pretože žalovaná v súvislosti s uzavretou ZP bola povinná zaplatiť žalobcovi spolu sumu 4.083,25 eur, no v skutočnosti mu uhradila sumu vyššiu, 4.224,93 eur, súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, preto jej súd priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

2. Žalobca svojím odvolaním podaným včas napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Namietal, že súd zmiešava platby, ktoré prebehli medzi rôznymi subjektmi. Súd správne skonštatoval, že žalovaná mala uhradiť spolu na splátky pôžičky sumu 3.948,25 eur. V ods. 15 odôvodnenia súd konštatuje, že žalovanej boli vyrubené sankcie a poplatky v celkovej výške 426,- eur, z ktorých bola uhradená suma 406,99,- eur. Táto informácia nie je správna v časti vyrubených sankcií a poplatkov, kde ide síce o centy ale suma vyrubených sankcií a poplatkov je vo výške 426,99 eur. Je však potrebné ozrejmiť, že o sumu sankcií a poplatkov sa zvyšuje suma 3.948,25 eur, ktorá vyplývala zo splátkového kalendára a ktorú by mala žalovaná zaplatiť v prípade, ak by jej sankcie a poplatky vyrubované neboli. Celková suma po spočítaní sumy zo splátkového kalendára vo výške 3.948,25 eur a sumy sankcií a poplatkov vo výške 426,99 eur predstavuje sumu 4.375,24 eur. V ďalšom ods. 16 súd nepochopiteľne konštatuje, že žalovaná mala uhradiť spolu na splátky pôžičky sumu vo výške 3.618,94 eur pred zosplatením a sumu 64,- eur po zosplatení. Je pravdou, že žalovaná zaplatila pred zosplatením sumu 3.618,94 eur a po zosplatení sumu 64,- eur avšak nie na splátky pôžičky ale celkovo teda na splátky aj na sankcie. Celkovo teda žalovaná zaplatila sumu vo výške 3.682,94 eur a mala zaplatiť sumu 4.375,24 eur. Rozdiel predstavuje sumu 692,30 eur. Žalobca ďalej uvádza, že správne žalovaná suma mala byť 692,30 eur a nie pôvodne žalovaná suma vo výške 694,07 eur. Došlo k počtárskej chybe v systéme. Súd v ods. 17 však nesprávne konštatuje, že žalovaná zaplatila sumu 4.224,93 eur v zostave: a) suma 3.618,94 eur čo je suma celkovo zaplatená do zosplatenia na splátky aj sankcie, b) suma 64,- eur čo je suma zaplatená po zosplatení na splátky aj sankcie, c) suma 406,99 eur čo je suma zaplatená na sankcie, d) suma 135,- eur čo je suma poplatku podľa súdu zaplatená. Suma 406,99 eur zaplatená na sankcie je už započítaná v celkovej sume 3.618,94 eur, súd ju jednoducho narátal dvakrát. Suma 135,- eur je suma poplatku, ktorá však nebola zaplatená veriteľom ale spoločnosti iSale, v.o.s. za „sprostredkovanie“ pôžičky. Pôžička však bola poskytnutá vo výške 3.000,- eur a započítavať províziu zaplatenú dlžníkom tretej osobe ako splátku veriteľovi nie je možné. Z uvedeného vyplýva, že súd v rozpore so skutkovým stavom zvýšil sumu zaplatenú dlžníkom o sumu 541,99 eur. Žalovaná nepredložila dôkazy o zaplatení čiastky vo výške 4.224,93 eur. Žalobca sa ďalej nestotožňuje s názorom súdu ohľadom rozporu sankčných poplatkov s dobrými mravmi. Súd plošne a bez riadneho odôvodnenia zamietol všetky sankcie a v celej výške. Neurčitosť je úplne neopodstatnený argument, všetko je zrozumiteľné. Čo sa týka výšky omeškania o 0,01 eur tak len uvádza, že žiadny poplatok nebol vyrubený z dôvodu omeškania v tejto výške. Vždy išlo o omeškanie s celou výškou splátky. Žalovaná do dnešného dňa zaplatila sumu 3.682,94 eur a nie akúkoľvek inú sumu ku ktorej neznámymi metódami náhodného používania matematických operácií prišiel súd a opakovane s týmito sumami v odôvodnení narába ako so sumami, ktoré nie sú medzi stranami sporné. Aj keby žalovaná nemala zaplatiť žiadnu sankciu za to, že sa 22-krát omeškala so splátkou tak podľa pôvodného splátkového kalendára mala zaplatiť 3.948,25 eur. Rozdiel medzi sumou 3.948,25 eur a sumou 3.682,94 eur je 265,31 eur. Žalobca na záver navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie.

3. Písomné vyjadrenie žalovanej k odvolaniu podané nebolo.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 265,31 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamietnuť. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

5. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal odvolací súd za preukázané, že spoločnosť iService, a.s., so sídlom Strakova 1, 811 01 Bratislava, IČO 46 029 796 (ďalej len „iService, a.s.“) je majiteľom internetového portálu www.zltymelon.sk, prostredníctvom ktorého sa prevádzkuje internetová aukcia pôžičiek. Investori (veritelia), uvedení v žalobe (str. 2), uzatvorili Rámcové zmluvy o spolupráci s iService, a.s. vrátane dodatkov. V čl. III Rámcových zmlúv o spolupráci investori udelili spoločnosti iService, a.s., plnú moc na ich zastupovanie pri uzatvorení zmluvy o pôžičke a poskytnutí zverených peňažných prostriedkov ako pôžičky žalovanej. Podľa výsledku internetovej aukcie pôžičiek následne investori ako veritelia zastúpení iService, a.s. uzatvorili so žalovanou ako dlžníkom dňa 01.07.2014 zmluvu o pôžičke v zmysle § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 vyplýva, že investori sú označení identifikačným číslom a menom používateľa. Touto zmluvou sa investori zaviazali poskytnúť, menom a na účet ktorých koná spoločnosť iService, a.s., a ktorí na tento účel zverili spoločnosti iService, a.s., peňažné prostriedky, na požiadanie a v prospech dlžníka, pri splnení podmienok dojednaných v tejto zmluve a VZP vrátane sadzobníka poplatkov, pôžičku v sume 3.000 eur. Podľa čl. IV. bod 2 zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 podpisom tejto Zmluvy dlžník vyhlasuje, že berie na vedomie a akceptuje skutočnosť, že táto Zmluva je uzatváraná Investormi, v mene a na účet ktorých koná spoločnosť iService, a.s., a to na základe osobitného zmluvného vzťahu medzi spoločnosťou iService, a.s. a jednotlivými investormi. Peňažné prostriedky pôžičky poskytnuté mu zo strany Investorov, v mene a na účet ktorých koná spoločnosť iService, a.s. na základe tejto Zmluvy nie sú vo vlastníctve spoločnosti iService, a.s., ale vo výlučnom vlastníctve Investorov, ktorí sú v zmluvnom vzťahu so spoločnosťou iService, a.s. a v mene a na účet ktorých je táto Zmluva uzatvorená. Zo zoznamu investorov financujúcich pôžičku žalovanej na rekonštrukciu bytu vyplýva, že investori sú identifikovaní číslom a menom používateľa a súčet ich investícií predstavuje sumu 3.000,- eur. V listine označenej ako „INFORMÁCIE O INVESTOROCH VO VYMÁHANEJ PÔŽIČKE 945522581 REKONSTRUKCIA BYTU“ (č.l. 19) je pri každom investorovi okrem jeho mena a priezviska uvedené takisto meno používateľa, adresa, dátum narodenia, e-mail, pôvodná vymáhaná istina, nesplatená istina, pôvodný nesplatený úrok, pôvodné neuhradené sankčné poplatky, neuhradené sankčné poplatky, pôvodné neuhradené zmluvné pokuty, neuhradené zmluvné pokuty a neuhradená výška pohľadávky. Podľa čl. II. bod 1.2 jednotlivých rámcových zmlúv o spolupráci, ktoré uzavrela spoločnosť iService, a.s. s jednotlivými investormi a podľa čl. II. bod 1.3 Rámcovej zmluvy o spolupráci uzatvorenej medzi žalovanou a spoločnosťou iSale, s.r.o., so sídlom v Bratislave, inkaso peňažných prostriedkov pôžičky od spoločnosti iService a.s. a ich následný prevod na účet žalovanej, po odpočítaní dohodnutého poplatku za poskytnutie pôžičky, zabezpečila spoločnosť iSale, s.r.o. Dokladom o poskytnutí pôžičky je pripojený výpis z účtu spoločnosti iSale, v.o.s., preukazujúci čerpanie pôžičky na účet žalovanej. Z dôvodu, že žalovaná sa mala dostať s úhradou splátky pôžičky do omeškania, investori, v zastúpení spoločnosti iService, a.s. dňa 14.03.2017 v súlade s čl. III. bod 3 zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 a bodom 9.5 VZP vyhlásili ku dňu 14.03.2017 predčasnú splatnosť pôžičky a vyzvali žalovanú na vrátenie dlžnej sumy pôžičky v celkovej výške 758,07 eur. Vyhlásenie predčasnej splatnosti si žalovaná v odbernej lehote neprevzala. Po uzatvorení zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 dvaja pôvodní investori, Iveta Rizikyová a Vladimír Schwarz postúpili svoje pohľadávky voči žalovanej na iných investorov, Vilmu Rizikyovú a Mateja Černáka (Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 27.07.2016 a zo dňa 21.08.2016). Aktuálni investori v zastúpení spoločnosťou iService, a.s. na základe plnej moci uvedenej v dodatku č. 1 k Rámcovým zmluvám o spolupráci, uzatvorili so žalobcom dňa 16.05.2017 zmluvu o postúpení pohľadávky (č.l. 168), ktorou postúpili na žalobcu ako postupníka časť pohľadávky voči žalovanej zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 v celkovej výške 694,07 eur (č.l. 173). Prostredníctvom e-mailu zo dňa 16.05.2017 aktuálni investori, prostredníctvom spoločnosti iService, a.s., oznámili žalovanej postúpenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 na žalobcu.

6. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal za to, že žalovanej žalobca /resp. právni predchodcovia žalobcu/ titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 poskytol sumu 3.000,- eur a žalovaná podľa zmluvy o pôžičke mala aj spolu s úrokmi vrátiť žalobcovi spolu sumu 3.948,25 eur ($111,34 \times 35 + 51,35$). K tejto sume pripočítaním poplatku za poskytnutie pôžičky vo výške 135 eur v zmysle rámcovej dohody na základe bodu 1.4, kde je uvedený záväzok dlžníka - žalovanej, uhradiť spoločnosti iSale v.o.s., za poskytnutie služieb internetového portálu poplatok vo výške stanovenej v sadzobníku poplatkov, ktorý je prílohou a súčasťou VZP a ktorý bol vo výške 4,5 % z výšky pôžičky, dospel k záveru, že žalovaná mala žalobcovi vrátiť spolu sumu 4.083,25 eur. Medzi stranami označil za nespornú skutočnosť, že žalovaná zaplatila žalobcovi z titulu poskytnutého úveru /zrejme pôžičky, pozn. odvolacieho súdu/ spolu sumu 4.224,93 eur, z ktorej sumy započítal žalobca na splátky istiny a úroku sumu 3.682,94 eur, na poplatok za poskytnutie pôžičky sumu 135 eur a na sankčné poplatky sumu

406,99 eur. Z vykonaného dokazovania tak mal za nepochybné, že žalobkyňa mala povinnosť vrátiť žalobcovi z poskytnutého úveru istinu vo výške 3.000 eur, zmluvne dohodnuté úroky z úveru ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 934,70 eur a zaplatiť zmluvne dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 135,- eur. Pretože si riadne svoje zmluvné povinnosti neplnila, bola povinná takisto žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 13,55 eur, ktorú si investori uplatnili v súlade s článkom III. bod 3 ZP a s bodom 9.5 VZP ako rozdiel medzi sumou zmluvného úroku vypočítaného za celé pôvodne dohodnuté obdobie trvania ZP (948,25 eur v zmysle splátkového kalendára) a sumou zmluvne dohodnutého úroku splatného ku dňu predčasnej splatnosti pôžičky (934,70 eur). Spolu tak bola žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4.083,25 eur (3.000 + 934,70 + 135 + 13,55). Pretože žalovaná v súvislosti s uzavretou zmluvou o pôžičke bola povinná zaplatiť žalobcovi spolu sumu 4.083,25 eur, no v skutočnosti mu uhradila sumu vyššiu, 4.224,93 eur, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

7. Pokiaľ išlo o ďalšie uplatnené sankčné poplatky súd prvej inštancie dospel k záveru, že poplatok (sankčný poplatok v prípade omeškania so splácaním pôžičky) za zaslanie e-mailovej a sms upomienky vo výške 3 eur, poplatok za telefonické upomienky vo výške 5 eur a poplatok za zaslanie písomnej výzvy poštou vo výške 25 eur, sú v sadzobníku špecifikované neurčito a takto upravená výška týchto poplatkov v sadzobníku pri súčasnom nezohľadnení ich periodicity a výšky neuhradenej splátky, nemôže požívať právnu ochranu a teda je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a teda podľa § 39 OZ absolútne neplatná. Žalobca nemal nárok uplatňovať si od žalovanej sankčné poplatky za telefonické upomienky vo výške 65 eur (13 x 5 eur), sms a e-mailové upomienky vo výške 27 eur (9 x 3 eur) a ani sankčné poplatky za písomné upomienky v sume 75 eur (3 x 25 eur). Žalobca podľa súdu prvej inštancie ani nijako nepreukázal, že by vyššie uvedené upomienky žalovanej doručil, resp. aspoň doručoval (žalovaná nespochybnila len doručenie jej jednej písomnej upomienky). Žalobca v konaní nepreukázal ani uzavretie zmluvného vzťahu so spoločnosťou EOS a teda ani to, že si v súvislosti so zmluvou o pôžičke uplatnila táto spoločnosť od neho úhradu nákladov vo výške 39,99 eur a na základe čoho (nie je zrejmé ani to, z čoho konkrétne táto suma pozostáva). Žalobca teda nemal voči žalovanej takisto nárok ani na zaplatenie tohto poplatku. Ďalej uzavrel, že ani pri mesačnom sankčnom poplatku za omeškanie vo výške 10,- eur nebola nijako zohľadnená výška omeškanej splátky úveru a takto upravená výška poplatku takisto nemôže požívať právnu ochranu a teda je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a teda podľa § 39 OZ absolútne neplatná. Z vyššie uvedených dôvodov nemal žalobca voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy 426,99 eur (65 eur + 27 eur + 75 eur + 39,99 eur + 220 eur), z ktorej sumy si už sumu 420,99 eur započítal na platbách žalovanej z poskytnutého úveru.

8. Predmetom konania bol nárok žalobcu, ako postupníka, od žalovanej ako dlžníka na vrátenie zostatku pôžičky spolu s nárokom na zaplatenie zmluvnej pokuty, poplatkov, úroku a úroku z omeškania, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodné a podanú žalobu v celosti zamietol. Odvolací súd preskúmaním veci na podklade podaného odvolania žalobcu dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti odvolania.

9. Podľa § 657 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

10. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

11. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

12. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednanú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

13. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Z dokazovania vyplynulo, že spoločnosť iService, a.s. nie je zmluvnou stranou zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014, nakoľko zo zmluvy je zrejmé, že zmluvnou stranou na strane veriteľa sú iba investori s tým, že spoločnosť iService, a.s., je ich zástupcom v mene a na účet ktorých koná na základe plnej moci. Súd prvej inštancie správne ustálil, že v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu. V prípade spoločnosti iService, a.s., ide o poskytnutie služby, ktorá nie je poskytovaná dlžníkovi, ale investorom s tým, že tento právny vzťah je riadený samostatnou zmluvou. Investori len s využitím služieb spoločnosti iService, a.s., ponúkli dlžníkovi /žalovanej/ možnosť uzavretia zmluvy o pôžičke, ktorú dlžník následne využil. V danom prípade ide o vzťah dvoch rovnocenných subjektov, fyzickej osoby, resp. fyzických osôb ako investorov a fyzickej osoby dlžníka, pričom ani žiaden z nich nie je podnikateľom. Preto na daný vzťah boli správne aplikované ustanovenia o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka.

16. Žalobca v konaní predložil okrem dokladu na sumu 2.865,- eur poslanej žalovanej i doklad o čerpaní sumy vo výške 135,- eur, pričom suma 3.000,- eur /2.865,- eur + 135,- eur/ bola zaslaná z účtu spoločnosti iService, a.s. ako splnomocneného zástupcu veriteľov na účet spoločnosti iSale v.o.s. ako splnomocneného zástupcu dlžníka /žalovanej/, ktorá si túto sumu odpočítala z pôžičky, ako poplatok za poskytnutie pôžičky v zmysle rámcovej zmluvy s dlžníkom a zostatok 2.865,- eur bol zaslaný žalovanej ako dlžníkovi. Žalovanej tak v zmysle rámcovej zmluvy /Sadzobníka poplatkov internetového portálu podpísaného osobitne/ za poskytnutie pôžičky vznikla povinnosť uhradiť poplatok svojmu splnomocnenému zástupcovi spoločnosti iSale s.r.o., a teda jej nevznikla povinnosť voči veriteľom zastúpeným spoločnosťou iService, a.s. Pôžička peňaží na základe zmluvy o pôžičke preto bola poskytnutá vo výške 3.000,- eur a túto bola žalovaná povinná vrátiť.

17. Zmluva o pôžičke je odplacnou zmluvou len za predpokladu, že sa tak strany dohodli. Odplata pri peňažnej pôžičke môže spočívať v dohode o úrokoch a nie v dohode o poplatku, pričom dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Vzhľadom na odplatu (úrok) dohodnutú zmluvnými stranami v čl. II., bode 1.2 zmluvy o pôžičke vo výške úrokovej sadzby 19,04 % mali veritelia a následne žalobca, ktorý vstúpil na základe zmluvy o postúpení do práv veriteľa, aj nárok na úroky z poskytnutej pôžičky.

18. Žalovaná tak mala celkom vrátiť veriteľom sumu vo výške 3.948,25 eur v 36 splátkach (111,34 x 35 + 51,35), z čoho 3.000,- eur tvorí istina a 948,25 eur dojednaný zmluvný úrok za celé trvanie záväzkového vzťahu. Z dôvodu odlišnosti záväzkového vzťahu prvkom subjektu nebolo možné pripočítať uhradený poplatok vo výške 135,- eur, tak ako to urobil súd prvej inštancie, k povinnosti žalovanej vrátiť celkom 3.948,25 eur titulom istiny a úroku práve veriteľom, resp. jeho právnym nástupcom (bod 16. odôvodnenia).

19. Zo Sadzobníka poplatkov internetového portálu www.zltymelon.sk /VZP/ podpísaného osobitne žalovanou ako dlžníčkou dňa 30.06.2014 vyplynulo, že zmluvné strany si dojednali okrem iného poplatky pri pôžičke, už osobitne uvedený poplatok za poskytnutie pôžičky vo výške 4,5 % z výšky pôžičky (minimálne 30,00 eur) a sankčné poplatky - v prípade omeškania so splácaním pôžičky, osobitne poplatok za omeškanú splátku pôžičky (za každý, aj začatý mesiac omeškania) vo výške 10,- eur, poplatok za zaslanie emailovej upomienky vo výške 3,- eur, poplatok za zaslanie sms upomienky vo výške 3,- eur, poplatok za telefonickú upomienku 5,- eur, poplatok za zaslanie písomnej výzvy poštou 25,- eur a poplatok za odovzdanie inkasnej spoločnosti na vymáhanie vo výške 15,00 % z dlžnej sumy v omeškaní.

20. Zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov záväzkov. Ide o peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, ku ktorej sa zaviazal, a to bez ohľadu na to, či porušením povinnosti vznikla veriteľovi škoda. Pokutu možno dohodnúť tak pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti vôbec, ako aj pre prípad porušenia akejkoľvek inej zmluvnej povinnosti. Nie je rozhodujúce, ako zmluvné strany označia svoju dohodu, prípadne či použijú priamo termín „zmluvná pokuta“, ale rozhodujúci je obsah ich dohody.

21. Zásada zmluvnej voľnosti sa prejavuje okrem iného v možnosti slobodne určiť obsah zmluvy, v danom prípade zmluvnej pokuty. Aj zmluvná voľnosť vyjadrená v určitom právnom úkone však podlieha

posúdeniu podľa ustanovenia § 39 OZ, a preto nemožno dospieť k záveru, že obsah právneho úkonu nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi len preto, že bol výsledkom konsenzu zmluvných strán. Vzhľadom na to, že ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, súd môže rozhodnúť o tom, či je právny úkon neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Takisto ako možno dojednanie o zmluvnej pokute podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka posúdiť z hľadiska súladu alebo rozporu dohodnutej výšky zmluvnej pokuty s dobrými mravmi iba ako platné či neplatné, môže byť rovnako aj výkon práva na zmluvnú pokutu podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka iba v súlade či v rozpore s dobrými mravmi.

22. Súd prvej inštancie preto aj v dôsledku námietky žalovanej týkajúcej sa rozporu uplatnených sankčných poplatkov s dobrými mravmi vznesenej v konaní dôvodne pristúpil k posúdeniu charakteru uplatnených a dojednaných plnení s korektívom dobrých mravov. Odvolací súd v zhode s právnym názorom súdu prvej inštancie konštatuje neurčitosť zmluvného dojednania uplatnených sankčných poplatkov za omeškanie dlžníka /poplatok za zaslanie e-mailovej a sms upomienky vo výške 3,- eur, poplatok za telefonické upomienky vo výške 5,- eur a poplatok za zaslanie písomnej výzvy poštou vo výške 25,- eur/ v predmetnom sadzobníku, z ktorého nemožno vyvodiť bez odôvodnených pochyb nielen časový aspekt opakovanej kumulácie tej ktorej sankcie ale aj ich aplikáciu v závislosti od závažnosti porušenia žalovanej plniť svojej povinnosti riadne a včas a to bez zreteľa na výšku, resp. dĺžku omeškania žalovanej. V tejto súvislosti treba poukázať na znenie zmluvného dojednania, ktoré môže ad absurdum viesť k uplatneniu tej ktorej sankcie za omeškanie /napr. poplatku za zaslanie písomnej výzvy poštou vo výške 25,- eur/ už len pri omeškaní žalovanej v sume 0,01 eur, nevylučujúc žiadnym spôsobom kumuláciu sankcií zabezpečujúcich tu istú povinnosť žalovanej - plniť riadne a včas, a teda takéto dojednanie nezohľadňuje periodicitu sankcie a výšku neuhradenej splátky, v širšom ponímaní celkový obsah omeškania dlžníka, čo môže mať za následok nekontrolovateľnú jednostrannú prevahu veriteľa v existujúcom zmluvnom vzťahu bez prihliadnutia na vyváženie vzájomných práv a povinností zabezpečovacím inštitútom ako je zmluvná pokuta. Odvolací súd tak v zhode s právnym názorom súdu prvej inštancie považoval takto upravenú výšku uvedených poplatkov v sadzobníku pri súčasnom nezohľadnení ich periodicity a výšky neuhradenej splátky v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatné dojednanie.

23. Osobitný záver rozporu s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatné dojednanie možno v danej veci vysloviť aj o dojednanej úprave mesačného sankčného poplatku vo výške 10,- eur za omeškanie dlžníka, žalovanej. Hoci v okolnostiach vytykaných skutočnosti dojednanej úpravy sankčných poplatkov pri omeškaní dlžníka / napr. nezohľadnenie výšky omeškania, periodicita sankcií/ pri tomto sankčnom poplatku nemožno vidieť nedostatok periodicity jeho uplatnenia vychádzajúc z dojednanej úpravy, podľa ktorej bol veriteľ v prípade omeškania so splácaním úveru, oprávnený si uplatniť voči žalovanej tento sankčný poplatok len jedenkrát do mesiaca. Ako však následne správne poukázal súd prvej inštancie na fakt, že ani pri tomto sankčnom poplatku nebola nijako zohľadnená výška omeškanej splátky úveru, čo umožňuje veriteľovi za existencie omeškania dlžníka, žalovanej, v tom ktorom mesiaci len s minimálnou výškou splátky úveru (napr. 0,01 eur) pristúpiť k uplatneniu tejto sankcii, v súvislosti s čím nebola ani dôvodná námietka žalobcu o zvýšených nákladoch na pracovnosť zamestnancov. Zároveň táto zmluvná sankcia postihuje súbežne ako predchádzajúce sankčné poplatky a zároveň aj paušálne tú istú povinnosť žalovanej - plniť riadne a včas.

24. Odvolací súd ďalej dodáva, že v zmysle čl. 8 CSP sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Dôkazná povinnosť predstavuje špecifickú procesnú povinnosť, ktorou je zaťažená sporová strana. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena vedie k procesnej pasivite, ktorá je sankcionovaná stratou sporu. Vo všeobecnosti preto platí, že dôkaznú povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto dostojí svojej procesnej povinnosti tvrdiť.

25. Žalobca v tomto smere žiadnym spôsobom nepreukázal doručenie alebo odoslanie predmetných upomienok /žalovaná nespochybnila len doručenie jednej písomnej upomienky/ a taktiež nepreukázal uzavretie zmluvného vzťahu so spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o., resp. uplatnenie úhrady

nákladov touto spoločnosťou vo výške 39,99 eur o ktorých tvrdil, že ide o sumu zaplatenú tejto spoločnosti za vymáhanie predmetnej pohľadávky mimosúdnym spôsobom.

26. V nadväznosti na uvedené žalobcovi nevznikol nárok na sankčné poplatky za telefonické upomienky vo výške 65,- eur (13 x 5,- eur), sms a e-mailové upomienky vo výške 27,- eur (9 x 3,- eur), písomné upomienky vo výške 75,- eur (3 x 25,- eur), mesačný sankčný poplatok vo výške 220,- eur (22 x 10,- eur) a úhradu nákladov vo výške 39,99 eur, v úhrne 426,99 eur.

27. V zmysle čl. III. bod 3 Zmluvy o pôžičke a s bodom 9.5 VZP si investori uplatnili zmluvnú pokutu vo výške 13,55 eur ako rozdiel medzi sumou zmluvného úroku vypočítaného za celé pôvodne dohodnuté obdobie trvania zmluvy o pôžičke vo výške 948,25 eur v zmysle splátkového kalendára) a sumou zmluvne dohodnutého úroku splatného ku dňu predčasnej splatnosti pôžičky /pozri bod 5. odôvodnenia/ vo výške 934,70 eur.

28. Žalovaná tak bola povinná uhradiť celkom 3.948,25 eur /3.000,- eur istina + 934,70 eur zmluvný úrok + 13,55 eur zmluvná pokuta/ z ktorej sumy preukázateľne uhradila 3.682,94 eur. Odvolací súd preto považoval podanú žalobu o zaplatenie 694,07 eur v časti sumy 265,31 eur za dôvodnú (3.948,25 eur - 3.682,94 eur). V prevyšujúcej časti vo výške 428,76 eur bola žaloba z vyššie uvedených dôvodov zamietnutá.

29. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Z uplatneného nároku žalobcu na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 694,07 eur od 25.03.2017 do zaplatenia nevyplýva, ktorá časť sumy pripadá na istinu, úrok, prípadne zmluvnú pokutu, pričom zároveň je zrejmé, že v uplatnenej sume boli zahrnuté aj sankčné poplatky, na ktoré žalobcovi nevznikol nárok. Odvolaciemu súdu tak pre nejednoznačnosť a neurčitosť vnútorného členenia uplatneného nároku, jeho špecifikácie, nezostalo nič iné, než žalobu v časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 694,07 eur od 25.03.2017 do zaplatenia zamietnuť.

31. Na základe uvedeného bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenené tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

32. O trovách konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom rozhodol odvolací súd v súlade s § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a 2 CSP. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 694,07 eur a ročného úroku z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 694,07 eur od 25.03.2017 do zaplatenia. Žalobca v konaní dosiahol úspech vo výške 38,22 % (priznaná suma vo výške 265,31 eur x 100 / požadovaná suma vo výške 694,07 eur) a žalovaná vo výške 61,78 %. Čistý úspech žalovanej tak predstavuje 23,56 % (61,78 - 38,22) v ktorom rozsahu priznal odvolací súd žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).